

РЕШЕНИЕ

№ 538

гр. Видин, 21.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВИДИН, I СЪСТАВ ГО, в публично заседание на двадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Даниел Н. Димитров

при участието на секретаря СЛАВИНА Ж. СЛАВЧЕВА
като разглежда докладваното от Даниел Н. Димитров Гражданско дело № 20221320100627 по описа за 2022 година

Искът е с правното основание чл. 542 от ГПК, във връзка с чл. 38, ал. 4 от ЗГР.

Делото е образувано по молбата на К. В. П. от *****, ЕГН: *****, с която същият излага, че е правнук на П. Н. В. и внук на И. П. Н.. Първият е починал на 29.12.1969 г. в село *****, а вторият на 30.10.1971г., също в село *****.

Твърди се, че праждото при смъртта си е бил вдовец, като съпругата му М. И. П. е починала преди него, както и че на 28.03.2022 г. ищецът се обадил в кметство *****, за да попита дали могат да му издадат удостоверение за наследници на П. Н. В., б.ж. на с. *****, което му било необходимо, за да си извади нотариален акт по обстоятелствена проверка за имотите му в село *****.

Излага се, че служителят му казал, че не може да му издаде исканото удостоверение за наследници, тъй като няма съставен акт за смърт на праждо и дядо му.

Сочи се, че му казали, че акт за смърт няма и синът на П. Н. В. - И. П. Н., който е дядо на ищеца. Обяснили му, че трябва да заведе дело за установяване факта на смъртта на двамата му дядовци, тъй като няма съставени актове за смърт и тогава ще издадат исканото удостоверение за наследници. Същата информация получил и от Община Д..

Иска се от Съда да признае за установено по отношение на община Д., област Видин, че П. Н. В. е починал на 29.12.1969 г. в с. *****, общ. Д.,

като вдовец, както и че И. П. Н. е починал на 30.10.1971 г. в с. *****, общ. Д.. Моли на основание чл. 542 от ГПК, след влизане в сила на решението, да бъдат съставени актове за смърт на П. Н. В., б. ж. на с. *****, общ. Д. и И. П. Н., б. ж. на с. *****, общ. Д. от длъжностното лице по гражданското състояние при Община Д., а установените събития бъдат отразени в регистрите на населението.

В едномесечния срок от Община Д. не е постъпил отговор по предявения иск.

Представителят на РП-Видин застъпва становище, че молбата следва да бъде уважена и следва да се задължи общ. Д. да издаде актове за смърт по отношение на двете лица - П. Н. В. и И. П. Н..

По делото беше разпитана И. Т. П., в качеството на свидетел, която категорично заявява, че познава молителя, дядо му И. П. Н. и пращядо му П. Н. В., както и обстоятелството, че П. Н. В. е починал към края на 1969 г.- 29.12.1969 г., а И. П. Н. – на 30.10.1971 г., като и двамата са погребани в с. *****.

От събраните по делото доказателства, Съдът приема за установена следната фактическа обстановка: молителят е внук на И. П. Н., дата на раждане ***** г. и правнук на П. Н. В., роден на ***** г., видно от Удостоверение за съпруг/а и родствени връзки № АО-9400-92-/1/.

Видно от представените два броя Удостоверения за липса на съставен акт за гражданско състояние, издадени на 31.03.2022 г. от Община Д., по отношение И. П. Н., дата на раждане ***** г. и на П. Н. В., роден на ***** г., няма издадени актове за смърт.

От свидетелските показания на И. Т. П. се установява, че П. Н. В. (пращядо на молителя) е починал към края на 1969 г.- 29.12.1969, а И. П. Н. (дядо на молителя) – на 30.10.1971 г., както и че двамата са погребани в с. *****.

Молбата изхожда от активно материално-правно легитимирано лице, насочена е срещу страна, имаща качеството на заинтересовано лице по смисъла на чл. 544, ал.2 от ГПК, удовлетворява формалните и съдържателни изисквания за редовност на същата, поради което допустимо ангажира правораздавателната власт на местно и родово компетентния съд и следва да бъде разгледана по същество.

Производството по чл. 542 от ГПК намира приложение досежно юридически факти с правно значение, за които е задължително съставянето на официални свидетелстващи документи и то при положение, че те не са съставени и не могат да бъдат съставени или макар да са съставени, са унищожени или загубени, без да има възможност да бъдат възстановени. Примерното изброяване на такива документи се съдържа в текста – свидетелство за завършено образование, акт за гражданско състояние и др. Актовете за гражданско състояние са документи, които удостоверяват настъпването на юридическите събития раждане, брак, смърт на физическото лице. Тези факти се вписват в регистрите за гражданско състояние и тяхното

установяване се осъществява чрез съставянето на официални свидетелстващи документи, посочени в ЗГР.

В конкретния случай, актът за смърт е от категорията документи, които попадат в приложното поле на разпоредбата на чл. 542, ал.1 от ГПК и следователно е допустимо установяването на факта на смърт по този ред.

Съгласно чл. 38, ал. 4 от ЗГР, при унищожени регистри за гражданско състояние, липса на съставен акт за раждане или смърт и установяване на вписани неверни данни заинтересуваните лица установяват правата си по съдебен ред.

В удостоверение за липса на съставен акт за гражданско състояние е отразено, че в регистрите на актовете за гражданско състояние, който се съхраняват в Община Д., липсват актове за смърт за лицата П. Н. В. и И. П. Н..

Безспорно по делото се установи, че за смъртта на П. Н. В. и И. П. Н., актове за смърт не е били съставени. В случая се касае за липсата на съставен акт за смърт в регистрите за гражданско състояние, при което заинтересованите лица установяват правата си по съдебен ред, съгласно чл. 38, ал. 4 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР). В потвърждение за несъставянето на такъв документ са Удостоверение № АО-9400-93-1/31.03.2022 г. и Удостоверение № АО-9400-94-1/31.03.2022 г. за липса на съставен акт за гражданско състояние, издадени от Община Д..

Смъртта на едно лице е факт с правно значение, за който чл. 2, ал. 2 от ЗГР предвижда, че трябва да бъде удостоверен с документ – акт за смърт, съставен по надлежен ред. По силата на чл.542, ал.1 от ГПК когато законът предвижда, че известен факт с правно значение трябва да бъде удостоверен с официален документ, съставен по надлежен ред (като свидетелство за завършено образование, акт за гражданско състояние и др.), и такъв документ не е бил съставен и не може да бъде съставен или съставеният е бил унищожен или изгубен, без да има възможност да бъде възстановен, лицето, което черпи права от този факт, може да иска от Районния съд да установи факта и когато това е необходимо, да разпорежи да се състави съответния документ. Съставянето на документа за факта е задължително.

В конкретния случай се касае за факт с правно значение от категорията на т. нар. юридически събития, какъвто несъмнено е фактът за смъртта на определено физическо лице, тъй като по силата на закона с този факт са скрепени определени правни последици. По силата на чл. 34, ал. 1 от ЗГР удостоверяване на един такъв юридически факт е допустимо само с документ, издаван по законоустановения ред (чл.34, ал.2 от ЗГР), като по-конкретно за Акта за смърт правната уредба е детайлизирана в раздел IV от глава III на ЗГР. Според общото правило на чл.35, ал.1 от ЗГР Актовете за гражданско състояние (Акт за раждане, Акт за сключен граждански брак и Акт за смърт) се съставят от длъжностното лице по гражданското състояние в Общината или Кметството, където са станали събитията, а съгласно чл. 551 от ГПК въз основа на Решението, с което е обявена смъртта на едно лице, се съставя Акт за смърт по последния постоянен адрес на лицето.

При тези данни, Съдът счита, че молбата е основателна и следва да бъде уважена.

Установи се безспорно от ангажираните доказателства, че И. П. Н., роден на ***** г. е починал на 30.10.1971 г. в с. *****, общ. Д. и П. Н. В., роден на ***** г., е починал на 29.12.1969 г. в с. *****, общ. Д. и че двамата са погребани в с. Лагошеви, както и че не са съставени актове за смърт от Община Д..

Водим от гореизложеното и на осн. чл. 38, ал.4 ЗГР, вр. чл. 542 от ГПК, Съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на Община Д. фактът, че П. Н. В., роден на ***** г., е починал на 29.12.1969 г. в с. *****, общ. Д. и е погребан там, но Акт за смърт не е бил съставен по законоустановения ред.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на Община Д. фактът, че И. П. Н., роден на ***** г. е починал на 30.10.1971 г. в с. *****, общ. Д. и е погребан там, но Акт за смърт не е бил съставен по законоустановения ред.

Заверен препис от Решението, след влизането му в сила, да се изпрати на Община Д. за съставяне на актове за смърт за лицата: П. Н. В., роден на ***** г., б .ж. на с. *****, общ. Д. и И. П. Н., роден на ***** г., б .ж. на с. *****, общ. Д., както и да се отрази в съответния регистър.

Решението може да бъде обжалвано пред Видински окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Видин: _____